

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1Cdo/157/2017
Identifikačné číslo spisu:	5714215406
Dátum vydania rozhodnutia:	31.01.2018
Meno a priezvisko:	JUDr. Ján Šikuta
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2018:5714215406.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu Z., bývajúceho v S., zastúpeného JUDr. Vladimírom Kašubom, PhD., advokátom so sídlom v Martine, Holubyho 51, proti žalovanému Slovenská republika, konajúca prostredníctvom Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky, so sídlom v Bratislave, Župné nám. 13, o náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím o väzbe, vedenej na Okresnom súde Martin pod sp. zn. 15 C 299/2014, o dovolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Žiline z 31. mája 2016, sp. zn. 5 Co 163/2016, takto

rozhodol:

I. Dovolanie o d m i e t a.

II. Žalobca má nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Krajský súd v Žiline (ďalej aj „odvolací súd“) na odvolanie žalovaného rozsudkom z 31. mája 2016, sp. zn. 5 Co 163/2016, potvrdil rozsudok Okresného súdu Martin (ďalej aj „súd prvej inštancie“) zo dňa 17. februára 2016, č. k. 15 C 299/2014-131, ktorým uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím, uznesením o vznesení obvinenia ČVS: Q. zo dňa 22. októbra 2004 vo výške 300,- Eur do troch dní od právoplatnosti rozsudku, ďalej mu uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi nemajetkovú ujmu spôsobenú zadržaním zo dňa 22. októbra 2004 a rozhodnutím o väzbe č. k. Tp 84/04 zo dňa 23. októbra 2004 vo výške 13 000,- Eur do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Odvolací súd uviedol, že sa plne stotožnil so skutkovými zisteniami a s právnou argumentáciou súdu prvej inštancie, ktorý vec správne posúdil podľa zákona č. 514/2003 Z.z., keď vykonaným dokazovaním mal za preukázané, že žalobca sa domáhal nemajetkovej ujmy v súvislosti so zadržaním zo dňa 22. októbra 2004 a rozhodnutím o väzbe zo dňa 23. októbra 2004. Väzba začala 22. októbra 2004 o 2.00 hod. a bola vykonaná v Ústave na výkon väzby v Ružomberku. Proti predmetnému uzneseniu podal žalobca ako obvinený sťažnosť, ktorá bola zamietnutá Krajským súdom v Žiline v konaní pod č. k. 2 Tpo 225/2004. Následne v predmetnom konaní okresný súd viackrát rozhodoval o žiadostiach žalobcu na prepustenie podľa § 192 Trestného poriadku. Proti všetkým uzneseniam žalobca podával sťažnosti, ktoré boli zamietnuté krajským súdom a vo väzbe nakoniec zostal až do 26. septembra 2006, kedy bol prepustený na základe uznesenia Okresného súdu Martin, sp. zn. 12 T

75/2005 zo dňa 26. septembra 2006. Čo sa týka rozhodnutia o väzbe, súd prvej inštancie vychádzal z § 8 ods. 5 písm. b/ zákona č. 514/2003 Z.z., podľa ktorého právo na náhradu škody spôsobené rozhodnutím o väzbe má ten, kto bol vzatý do väzby, ak bol oslobodený spod obžaloby. Uvedený predpoklad vo vzťahu k žalobcovi teda bol splnený. Pokiaľ ide o predpoklady vzniku nároku na náhradu škody spôsobenej rozhodnutím o väzbe, vychádzal zo zákona č. 514/2003 Z.z., ktoré sú vymedzené tak pozitívne (§ 8 ods. 5), ako aj negatívne (ods. 6 cit. zákonného ustanovenia). Súd prvej inštancie z odpisu registra trestov zistil, že žalobca bol rozhodnutím Okresného súdu Martin uznaný za vinného v súvislosti s viacerými trestnými činmi, mimo iného aj obdobného trestného činu znásilnenia, pre ktorý bol vzatý do väzby s tým, že bol podmienene prepustený 6. novembra 2003 so skúšobnou dobou 3 roky. Argumentácia žalovaného, že v relatívne krátkej dobe po podmienene prepustení bol vzatý do väzby za obdobné trestné činy, neobstojí, keď bol nakoniec žalobca spod obžaloby oslobodený, nakoľko skutok, pre ktorý bol vzatý do väzby, nespáchal. Súd prvej inštancie vychádzal z toho, že žalobca bol vo väzbe 702 dní, čo predstavuje takmer dva roky života. Nebolo v konaní preukázané, že by si žalobca sám zavinil zadržanie a vzatie do väzby. Takto potom súd prvej inštancie vec správne posúdil podľa § 17 ods. 1, ods. 2 a § 18 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z., keď konštatoval, že na základe nezákonného zadržania a rozhodnutia o väzbe vzniklo žalobcovi právo na náhradu škody, ktorý si ju uplatnil spôsobom nemajetkovej ujmy v rozsahu 13 000,- Eur. Pri určení výšky nemajetkovej ujmy vychádzal zo súdnej praxe a zohľadňoval intenzitu, trvanie a rozsah nepriaznivých následkov vzniknutých žalobcovi vzhľadom na jeho postavenie v spoločnosti a v súkromnom živote. Po roku väzby ho nechala družka, dva roky zbytočne stratil vo väzbe a tieto mu nikto nevráti. Aj po prepustení z väzby celé konanie trvalo ďalších 6 rokov, v roku 2010 sa mu narodil syn a on stále nevedel, či pôjde naspäť do väzby. Navštevoval psychiatra a psychológa, pretože to veľmi ťažko znášal, užíval psychiatrické lieky, pričom všetky zložky jeho súkromného života boli väzbou zasiahnuté. V danom prípade žalobca utrpel značnú nemajetkovú ujmu, spočívajúcu v obmedzení jeho osobnej slobody, narušením obvyklého spôsobu života, keď trestné stíhanie a výkon väzby predstavoval vážny zásah do osobnej slobody, čo vyvolalo aj ďalšie negatívne dopady na jeho osobný život. Nakoľko bol žalobca oslobodený spod obžaloby, je zodpovednosťou štátu, aby zodpovedal za škodu, ktorá nastala v príčinnej súvislosti s väzbou, a preto súd priznal žalobcovi nemajetkovú ujmu spôsobenú zadržaním a rozhodnutím o väzbe, ktorej výška bola primeraná dobe väzby.

2. Rozsudok odvolacieho súdu napadol včas dovolaním žalovaný, pričom jeho prípustnosť vyvodzoval dôvodmi uvedenými v § 420 písm. f/ CSP a v § 421 ods. 1 písm. b/ CSP. Pokiaľ ide o dôvod podľa § 420 písm. f/ CSP, dovolateľ namietal, že rozsudok v časti priznanej výšky nemajetkovej ujmy je nedostatočne odôvodnený a nepreskúmateľný. Bol toho názoru, že v danom prípade vzhľadom na osobu žalobcu, jeho doterajší život a závažnosť následkov nie je ani daný predpoklad pre priznanie nemajetkovej ujmy v peniazoch, resp. jej výška je neprimeraná. Pokiaľ ide o dôvod uvedený v § 421 ods. 1 písm. b/ CSP, namietal, že právna otázka, ktorá je v danom prípade nastolená, ešte nebola v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu riešená. Navrhol, aby dovolací súd napadnutý rozsudok odvolacieho súdu, prípadne aj súdu prvej inštancie zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie.

3. Žalovaný podaním zo dňa 4. júla 2017, doručeným súdu prvej inštancie dňa 7. júla 2017 (č. 1. 225 spisu) v podaní nazvanom „Stanovisko žalovanej k dovolacím dôvodom...“ upravil svoj dovolací petit (žiadosť) tak, že netrvá na dovolacom dôvode podľa § 420 písm. f/ CSP a žiada, aby dovolací súd posúdil podané dovolanie len z hľadiska dovolacieho dôvodu podľa § 421 ods. 1 písm. b/ CSP.

4. Žalobca navrhol dovolanie ako nedôvodné zamietnuť.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana sporu riadne zastúpená (§ 429 ods. 1 a 2 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie je potrebné odmietnuť. Ako stručné odôvodnenie (§ 451 ods. 3 veta prvá CSP) svojho rozhodnutia dovolací súd uvádza nasledovné.

6. V danom prípade bolo dovolanie podané po 1. júli 2016, kedy nadobudol účinnosť nový civilný procesný kódex. Aj za účinnosti CSP treba dovolanie považovať za mimoriadny opravný prostriedok,

ktorý má v systéme opravných prostriedkov civilného sporového konania osobitné postavenie. Dovoľanie aj podľa novej právnej úpravy nie je „ďalším odvolaním“ a dovolací súd nesmie byť vnímaný (procesnými stranami ani samotným dovolacím súdom) ako tretia inštancia, v rámci konania ktorej by bolo možné preskúmať akékoľvek rozhodnutie odvolacieho súdu (porovnaj rozhodnutia sp. zn. 1 Cdo 113/2012, 2 Cdo 132/2013, 3 Cdo 18/2013, 4 Cdo 280/2013, 5 Cdo 275/2013, 6 Cdo 107/2012 a 7 Cdo 92/2012).

7. Už v rozhodnutiach vydaných do 30. júna 2016 najvyšší súd opakovane vyjadril záver aktuálny aj v súčasnosti, v zmysle ktorého právo na súdnu ochranu nie je absolútne a v záujme zaistenia právnej istoty a riadneho výkonu spravodlivosti podlieha určitým obmedzeniam. Toto právo, súčasťou ktorého je tiež právo domôcť sa na opravnom súde nápravy chýb a nedostatkov v konaní a rozhodovaní súdu nižšej inštancie, sa v civilnom sporovom konaní zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých môže súd konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky štádiá konania, vrátane dovolacieho konania (1 Cdo 6/2014, 3 Cdo 357/2015, 4 Cdo 1176/2015, 5 Cdo 255/2014, 8 Cdo 400/2015). Otázka posúdenia, či sú alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže uskutočniť dovolacie konanie, patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu.

8. Právnu úpravu dovolania a dovolacieho konania, ktorá stanovuje podmienky, za ktorých sa môže táto výnimka uplatniť, nemožno v žiadnom prípade interpretovať rozširujúco, namiesto je tu skôr reštriktívny výklad (3 Cdo 319/2013, 1 Cdo 348/2013, 3 Cdo 357/2016, 3 ECdo 154/2013, 3 Cdo 208/2014). Narušenie princípu právnej istoty strán, ktorých právna vec bola právoplatne skončená meritórnym rozhodnutím musí byť vyvážené sprísnenými podmienkami prípustnosti - to platí o všetkých mimoriadnych opravných prostriedkoch.

9. Naďalej je tiež plne opodstatnené konštatovanie, že ak by najvyšší súd bez ohľadu na neprípustnosť dovolania pristúpil k posúdeniu vecnej správnosti rozhodnutia odvolacieho súdu a na tom základe ho prípadne zrušil, porušil by základné právo na súdnu ochranu toho, kto stojí na opačnej procesnej strane [(porovnaj rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) sp. zn. II. ÚS 172/03)].

10. Naznačenej mimoriadnej povahe dovolania zodpovedá aj právna úprava jeho prípustnosti. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, len ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu - ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie úspešne napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP.

11. Podľa § 420 CSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c/ strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

12. Podľa § 421 ods. 1 CSP je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a/ pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, b/ ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c/ je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

13. Dovoľanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 1 CSP).

14. Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

15. Dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný (§ 440 CSP). Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní (§ 428 CSP). Pokiaľ nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu podľa § 447 písm. f/ CSP, je (procesnou) povinnosťou dovolateľa vysvetliť v dovolaní, z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania a označiť v dovolaní náležitým spôsobom dovolací dôvod (§ 420 alebo § 421 CSP v spojení s § 431 ods. 1 CSP a § 432 ods. 1 CSP). V dôsledku spomenutej viazanosti dovolací súd neprejednáva dovolanie nad rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatneným dovolacím dôvodom.

16. Žalovaný prípustnosť podaného dovolania vyvodzoval pôvodne z § 420 písm. f/ CSP a zároveň z ustanovenia § 421 ods. 1 písm. b/ CSP, pričom po úprave dovolania len z § 421 ods. 1 písm. b/ CSP.

17. Podľa § 434 CSP dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania.

18. Nakoľko žalovaný dovolací dôvod upravil až dňa 7. júla 2017, učinil tak po márnom uplynutí lehoty na podanie dovolania, a teda dovolací súd nemohol na takúto úpravu prihliadať.

19. Z ustanovení Civilného sporového poriadku, ktoré sa vzťahujú na dovolacie konanie, nevyplýva jednoznačne, či prichádza do úvahy súbežné uplatnenie prípustnosti dovolania v zmysle § 420 CSP, ako aj v zmysle § 421 CSP.

20. Otázka možnosti súbežného uplatnenia dôvodov prípustnosti dovolania v zmysle týchto ustanovení CSP bola riešená veľkým senátom občianskoprávneho kolégia najvyššieho súdu, ktorý v uznesení z 19. apríla 2017, sp. zn. I VCdo 2/2017 konštatoval, že: a/ kumulácia dôvodov prípustnosti dovolania v zmysle § 420 a § 421 CSP je neprípustná, b/ ak sú v dovolaní súbežne uplatnené dôvody prípustnosti podľa oboch uvedených ustanovení, dovolací súd sa pri skúmaní prípustnosti dovolania obmedzí len na posúdenie prípustnosti dovolania z hľadiska § 420 CSP, c/ ak sú v dovolaní uplatnené viaceré vady zmätočnosti uvedené v § 420 písm. a/ až f/ CSP, dovolací súd sa pri skúmaní prípustnosti dovolania obmedzí výlučne na skúmanie prípustnosti dovolania z hľadiska existencie tej vady zmätočnosti, ktorá je v tomto ustanovení uvedená na prednejšom mieste.

21. Uvedeným rozhodnutím veľkého senátu sú senáty najvyššieho súdu viazané (§ 48 ods. 3 veta prvá CSP).

22. Trojčlenný senát I C najvyššieho súdu, riadiac sa právnymi závermi vyjadrenými v označenom rozhodnutí veľkého senátu, skúmal prípustnosť dovolania žalovaného len podľa ustanovenia § 420 písm. f/ CSP (nezaoberal sa teda prípustnosťou jeho dovolania z hľadiska § 421 ods. 1 písm. b/ CSP).

23. Hlavnými znakmi, ktoré charakterizujú procesnú vadu uvedenú v § 420 písm. f/ CSP, sú a/ zásah súdu do práva na spravodlivý proces a b/ nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej strane, aby svojou procesnou aktivitou uskutočňovala jej patriace procesné oprávnenia. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky. Z práva na spravodlivý súdny proces ale pre procesnú stranu nevyplýva jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predkladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami. Jeho súčasťou nie je ani právo procesnej strany vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ňou navrhnutých dôkazov súdom a dožadovať sa ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia

vykonaných dôkazov (porovnaj rozhodnutia ústavného súdu sp. zn. IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, I. ÚS 97/97, II. ÚS 3/97 a II. ÚS 251/03).

24. Pojem „procesný postup“ bol vysvetlený už vo viacerých rozhodnutiach najvyššieho súdu vydaných do 30. júna 2016 tak, že sa ním rozumie len faktická, vydaniu konečného rozhodnutia predchádzajúca činnosť alebo nečinnosť súdu, teda sama procedúra prejednávania veci (to ako súd viedol spor) znemožňujúca strane sporu realizáciu jej procesných oprávnení a máriaca možnosti jej aktívnej účasti na konaní (porovnaj R 129/1999 a 1 Cdo 6/2014, 3 Cdo 38/2015, 5 Cdo 201/2011, 6 Cdo 90/2012). Tento pojem nemožno vykladať extenzívne jeho vzťahovaním aj na faktickú meritórnú rozhodovaciu činnosť súdu. „Postupom súdu“ možno teda rozumieť iba samotný priebeh konania, nie však konečné rozhodnutie súdu posudzujúce opodstatnenosť žalobou uplatneného nároku.

25. Pokiaľ „postupom súdu“ nie je rozhodnutie súdu - finálny, meritórny produkt prejednávania veci v civilnom sporovom konaní, potom už „postupom súdu“ vôbec nemôže byť ani časť rozhodnutia - jeho odôvodnenie (obsah, spôsob, kvalita, výstižnosť, presvedčivosť a úplnosť odôvodnenia), úlohou ktorej je vysvetliť dôvody, so zreteľom na ktoré súd rozhodol (1 ECdo 10/2014, 3 Cdo 146/2013). Podľa právneho názoru dovolacieho súdu treba pojem „procesný postup“ súdu vykladať takto aj za právnej úpravy účinnej od 1. júla 2016.

26. Už dávnejšia judikatúra najvyššieho súdu (R 111/1998) zastávala názor, že nepreskúmateľnosť rozhodnutia nezakladá zmätočnosť a prípustnosť dovolania; nepreskúmateľnosť bola považovaná len za vlastnosť (vyjadrujúcu stupeň kvality) rozhodnutia súdu, v ktorej sa navonok prejavila tzv. iná vada konania majúca za následok nesprávne rozhodnutie veci. S tým názorom sa stotožnil aj ústavný súd (pozri rozhodnutia sp. zn. I. ÚS 364/2015, II. ÚS 184/2015, III. ÚS 288/2015 a I. ÚS 547/2016). Na zásade, podľa ktorej nepreskúmateľnosť zakladá len „inú vadu konania, zotrvalo aj zjednocujúce stanovisko R 2/2016, právna veta ktorého znie: „Nepreskúmateľnosť rozhodnutia zakladá inú vadu konania (§ 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.). Výnimočne, keď písomné vyhotovenie rozhodnutia neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu, môže ísť o skutočnosť, ktorá zakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 ods. 1 písm. f/ Občianskeho súdneho poriadku“. Zmeny v právnej úprave dovolania a dovolacieho konania, ktoré nadobudli účinnosť od 1. júla 2016, sa podstaty a zmyslu tohto stanoviska nedotkli, preto ho treba považovať aj naďalej za aktuálne. V danom prípade obsah spisu nedáva žiadny podklad pre uplatnenie druhej vety stanoviska R 2/2016, ktorá predstavuje krajinú výnimku z prvej vety a týka sa výlučne len celkom ojedinelých, extrémnych prípadov, ktoré majú znaky relevantné aj podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva. O taký prípad ide v praxi napríklad vtedy, keď rozhodnutie súdu neobsahuje vôbec žiadne odôvodnenie, alebo keď sa vyskytli „vady najzákladnejšej dôležitosti pre súdny systém“ (pozri Sutyazhnik proti Rusku, rozsudok z roku 2009), prípadne ak došlo k vade tak zásadnej, že mala za následok „justičný omyl“ (Ryabykh proti Rusku, rozsudok z roku 2003). V odôvodnení napadnutého rozsudku odvolací súd citoval ustanovenia, ktoré aplikoval a z ktorých vyvodil svoje právne závery. Obsah spisu v ničom neopodstatňuje tvrdenie dovolateľa, že odvolací súd svoje rozhodnutie neodôvodnil spôsobom priechiacim sa zákonu. Za procesnú vadu konania podľa § 420 písm. f/ CSP nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv dovolateľa.

27. Ústavný súd Slovenskej republiky vo svojom uznesení z 23. júna 2004, sp. zn. III. ÚS 209/2004 vyslovil, že „Súčasťou obsahu základného práva na spravodlivé konanie podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústavy“) a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu. Všeobecný súd však nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia“. Odvolací súd v prípade potvrdenia rozsudku súdu prvej inštancie sa v princípe môže obmedziť na prevzatie odôvodnenia podaného súdom prvej inštancie (porovnaj rozsudok Helle proti Fínsku z 19. decembra 1997, sťažnosť č. 20772/92, Zbierka rozsudkov a rozhodnutí 1997-VIII). Preto odôvodnenie

rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo strany sporu na spravodlivý proces (napr. II. ÚS 44/03, III. ÚS 209/04, I. ÚS 117/05, III. ÚS 191/2013). Vo svetle týchto rozhodnutí aj Najvyšší súd Slovenskej republiky zastáva názor, že nie je nutné, aby na každú žalobnú námietku bola daná súdom podrobná odpoveď a rozsah povinnosti odôvodniť súdne rozhodnutie sa môže meniť podľa povahy rozhodnutia a musí byť analyzované s ohľadom na okolnosti každého prípadu.

28. Citované zákonné ustanovenie sa totiž chápe aj z hľadiska práv účastníka na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ktorého imanentnou súčasťou je aj právo na súdne konanie spĺňajúce garancie spravodlivosti, a toto ustanovenie treba vykladať a uplatňovať aj s ohľadom na príslušnú judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“). Z ustálenej judikatúry ESLP vyplýva, že právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia patrí medzi základné zásady spravodlivého súdneho procesu, (napríklad rozsudok vo veci *García Ruiz* proti Španielsku z 21. januára 1999, sťažnosť č. 30544/96, Zbierka rozsudkov a rozhodnutí 1999-I), podľa ktorej rozhodnutie súdu musí uviesť presvedčivé a dostatočné dôvody, na základe ktorých je založené. Rozsah tejto povinnosti sa môže meniť podľa povahy rozhodnutia a musí sa posúdiť vo svetle okolností každej veci. Judikatúra ESLP teda nevyžaduje, aby na každý argument zo strany účastníka bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia. Ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (napr. rozsudok *Georgiadis* proti Grécku z 29. mája 1997, sťažnosť č. 21522/93, Zbierka rozsudkov a rozhodnutí 1997-III; rozsudok *Higgins* a ďalší proti Francúzsku z 19. februára 1998, sťažnosť č. 20124/92, Zbierka rozsudkov a rozhodnutí 1998-I), tiež *Van de Hurk* v. Holandsko, sťažnosť č. 16034/90, rozsudok z 19. apríla 1994, *Ruiz Torija* c. Španielsko, sťažnosť č. 18390/91, rozsudok z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-A, s.12, § 29, *Hiro Balani* c. Španielsko, sťažnosť č. 18064/91, rozsudok z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-B.

29. Z vyššie uvedených dôvodov Najvyšší súd Slovenskej republiky dospel k záveru, že skutkové a právne závery odvolacieho súdu nie sú v danom prípade zjavne neodôvodnené a nezlučiteľné, či už s čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd, alebo s čl. 46 ods. 1 ústavy, alebo v rozpore s ustanoveniami o odôvodňovaní rozhodnutí, a preto ho nemožno považovať za nepreskúmateľné, či nedostatočne odôvodnené.

30. Na podklade vyššie uvedeného dospel dovolací súd k záveru, že dovolanie žalovaného nie je podľa § 420 písm. f/ CSP prípustné, a preto ho odmietol podľa § 447 písm. c/ CSP bez toho, aby sa zaoberal vecnou správnosťou napadnutého rozhodnutia.

31. Najvyšší súd rozhodnutie o nároku na náhradu trov konania o dovolaní neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

32. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.